

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

93.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Ноября — 1835 — Wilno. Wtorek. 19-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Ноября.

Придворныя Новости.

8-го Ноября.

Сегодня въ Пятницу, Лордъ *Дургамъ*, Посоль Е. В. Короля Великобританскаго, имѣлъ счастье представляться въ аудіенціи Его Императорскому Величеству, въ которой поднесъ Государю Императору, свою вѣрующую грамоту; потомъ Ея Императорскому Величеству и Его Императорскому Высочеству Государю Цесаревичу Наслѣднику Престола. Послѣ сего Г. Артуръ *Кеннаиртъ*, принадлежащій къ Посольству, имѣлъ честь быть представленъ Ихъ Величествамъ и Его Императорскому Высочеству, а Г. Артуръ *Мадженнисъ* находящійся также при Посольствѣ, Государю Цесаревичу Наслѣднику.

11-го Ноября.

Вчера, въ Воскресенье, Графиня *Дургамъ*, супруга Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посла Е. В. Короля Великобританскаго, имѣла счастье представляться Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ, а потомъ Ея Императорскому Высочеству Государынѣ Великой Княжнѣ *МАРИИ НИКОЛАЕВНѢ*; Князь *Бутера*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Обвѣхъ - Сицилій, представлялся въ аудіенціи Его Величеству Государю Императору, въ которой имѣлъ честь Его Величеству поднести свои вѣрующія Грамоты. Послѣ сей аудіенціи, Князь *Бутера* принятъ былъ Ея Императорскимъ Величествомъ и Его Императорскимъ Высочествомъ Цесаревичемъ Наслѣдникомъ. Въ сей же день Г. *Рейнгартъ*, Секретарь Виртембергской миссіи и Графъ *Кастельново*, Секретарь Сардинской миссіи, имѣли честь представляться Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Его Императорскому Высочеству Великому Князю Наслѣднику. (J.d.S.P.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 17-го Октября, назначены: Командиръ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Смиттенъ 1-й*, состоять по Кавалеріи; Командиръ 1-й бригады 2-й Уланской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Чернявскій*, Командиромъ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи; Командиръ 1-й бригады 1-й Легкой Кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Панютинъ 2-й*, Командиромъ 1-й бригады 2-й Уланской дивизіи; состоящій по Кавалеріи, Генераль-Маіоръ *Кусовниковъ*, Командиромъ 1-й бригады 1-й Легкой Кавалерійской дивизіи; Лейбъ-Гвардіи Коннаго полка Полковникъ *Ознобишинъ 1-й*, Командиромъ Сумскаго Гусарскаго полка; Командиръ 2-й бригады 5-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Богдановъ-Калинскій*, состоять по Внутренней Стражѣ; Командиръ 2-й бригады 13-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Потемкинъ*, состоять по Артиллеріи; Украинскаго Егерскаго полка Полковникъ *Литвиновъ 1-й*, Командиромъ сего полка; Военный Губернаторъ г. Каменецъ - Подольска и Гражданскій Губернаторъ Подольской Губерніи, состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Турганиновъ 1-й*, Комендантомъ въ г.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 12 Listopada.

Nowiny Dworu.

Dnia 8 Listopada.

Dzisiaj w Piątek, Lord *Durham*, Ambassador N. Króla Jmci Brytanii Wielkiej, był przez Cesarza Jegomości przyjmowany na audyencyi, na której Jego Cesarskiej Mości złożył swe listy wierzytelne. Poseł przyjmowany był potem przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ i JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚĆ PANIĄ CESARZEWICZĄ WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCĘ. Po tych audyencyach P. Arthur *Kennairt*, należący do Poselstwa, miał honor być przedstawianym NAYJAŚNIEYSZEMU CESARSTWU ICHMOŚĆ i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. P. Arthur *Magennis*, również zostający przy Poselstwie, miał honor być przedstawianym PANU WIELKIEMU XIĘCIU NASTĘPCY.

Dnia 11.

Wczora w Niedzielę, Hrabina *Durham*, małżonka Pełnomocnego i Nadzwyczajnego Posła N. Króla Jmci Brytanii Wielkiej, była przyjmowaną przez NAYJAŚNIEZĄ CESARZOWĄ JEYMOŚĆ, a potem przez JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚĆ PANIĄ WIELKĄ XIĘŻNĘ *MARYA*; Xiążę *Butera* Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Jmci Obojey-Sycylii przyjmowany był na audyencyi przez NAYJAŚNIEYSZEGO Cesarza Jegomości, i miał honor JEJ CESARSKIEJ MOŚCI złożyć swe listy wierzytelne. Po tej audyencyi, Xiążę *Butera* przyjmowany był przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ i JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚĆ CESARZEWICZĄ WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCĘ. Tegoż dnia, P. *Reinhardt*, Sekretarz legacyi Wirttembergskiej, i Hrabia *Castelnovo*, Sekretarz legacyi Sardynskiej, mieli honor być przedstawiani NAYJAŚNIEYSZEMU CESARSTWU ICHMOŚĆ i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI WIELKIEMU XIĘCIU PANU NASTĘPCY Tronu. (J. d. S. P.)

Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 17go Października, pnaznaczeni: Dowódzca 2giey brygady 4tey lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi, Jenerał-Major *Smitten 1szy*, liczyć się w Kawaleryi; Dowódzca 1szej brygady 2giey Ułańskiej dywizyi, Jenerał-Major *Czerniawski*, Dowódzca 2giey brygady 4tey lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi; Dowódzca 1szej brygady 1szej lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi, Jenerał-Major *Paniutin 2gi*, Dowódzca 1szej brygady 2giey Ułańskiej dywizyi; liczący się w Kawaleryi, Jenerał-Major *Kusownikow*, Dowódzca 1szej brygady 1szej lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi; Leyb-Gwardyi półku Konnego Półkownik *Oznobiszin 1szy*, Dowódzca półku Sumskiego Huzarów; Dowódzca 2giey brygady 5tey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Bohdanow-Kaliński*, liczyć się w wewnętrzney straży; Dowódzca 2giey brygady 13tey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Potemkin*, liczyć się w Artylleryi; Ukrainskiego półku Strzelców Półkownik *Litwinow 1szy*, Dowódzca tegoż półku; Wojenny Gubernator m. Kamienca-Podolskiego i Cywilney Gubernator Podolskiej Gubernii, liczący się w Armii Jenerał-Porucznik *Turczaninow 1szy*, Kommendantem miasta Kijowa; liczący się w Armii Jenerał-Major *Dometi*, Dowódzca 2giey

Кіевъ; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Домети*, Командиромъ 2-й бригады 13-й Пѣхотной дивизіи; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Карловъ*, Командиромъ 2-й бригады 5-й Пѣхотной дивизіи; Кіевскій Комендантъ, Генераль-Маіоръ *Труссонъ* 2-й, Комендантомъ въ кр. Замосць. (Р. И.)

— Высочайшими Грамотами 25-го Октября Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена *Св. Андрея Первозваннаго*, Инспекторъ всей Поселенной Кавалеріи, Генераль отъ Кавалеріи Графъ *Виттъ*, и *Св. Владиміра 1-й степени*, Командиръ 1-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генераль отъ Кавалеріи *Никитинъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ (въ г. Курскѣ, 22-го Октября), исключены изъ списковъ умершіе: Командиръ Гвардейскаго экипажа, Контръ-Адмиралъ *Шимаревъ* 1-й, и Командиръ 22-го Флотскаго экипажа и корабля *Нарва*, Капитанъ 1-го ранга *Тыртвъ* 1-й.

— По назначеніи Генераль-Лейтенанта *Турганинова* Комендантомъ въ г. Кіевъ, Всемилостивѣйше повелѣно уволнить его отъ должности Подольскаго Военнаго Губернатора.

— Бывшему Генераль-Интенданту 1-й Арміи, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Лошкареву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Подольскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Предсѣдатель Тобольской Казенной Палаты, Коллежскій Совѣтникъ *Климышъ*, Всемилостивѣйше уволенъ отъ сей должности, съ причисленіемъ его къ Министерству Финансовъ, а на мѣсто его, Высочайше повелѣно быть Предсѣдателемъ сказанной Палаты, состоящему въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ для особыхъ порученій, Коллежскому Совѣтнику *Мессингу*.

— Состоящему въ должностъ Правителя Бѣлостокской Области, Статскому Совѣтнику *Гунаропуло*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Правителемъ Бѣлостокской Области.

— Судьею Волынскаго Совѣстнаго Суда, согласно поднесенному отъ Правительствующаго Сената докладу, Высочайше повелѣно быть старшему изъ числа избранныхъ Дворянствомъ кандидатовъ, Старо-константиновскому Уздному Предводителю Дворянства *Кнолю*.

— Высочайшимъ Указомъ, Ноября 1-го числа, согласно представленію Министра Финансовъ, и Положенію Комитета Министровъ, повелѣно: безпошлинный привозъ хлѣба изъ за границы, дозволенный по 1-е Января 1836 года, Высочайшимъ Указомъ 28-го Декабря 1834 года, продолжить собственно для портовъ Эстляндской Губерніи и для Нарвскаго порта, по 1-е Января 1837 года, на прежнемъ основаніи.

— Высочайшими Указами, данными Придворной Конторѣ (въ Варшавѣ) Октября 6 (18) числа: Княжна *Ядвига Яблоновская* и Графиня *Маріанна Езерская*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству; — (въ Бѣлой Церквѣ) Октября 12 ч.: Дочь покойнаго Оберъ-Церемоніймейстера Графа *Потоцкаго*, Графиня *Александра* и дочь Егермейстера Графа *Браницкаго* Графиня *Елисавета*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству. — (въ Царскомъ Селѣ) Октября 31 числа: Отставный Гвардіи Капитанъ Графъ *Николай Зубовъ* и служащій при Виленскомъ Военномъ Губернаторѣ 14 класса Графъ *Северинъ Грабовскій*, Всемилостивѣйше пожалованы: первый въ званіе Камергера, а послѣдній въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Ея Императорскаго Величества, вмѣстѣ съ тѣмъ Высочайше повелѣно Графа *Зубова* переименовать въ Надворные Совѣтники.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Пензенскаго Гражданскаго Губернатора о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину 1835 года и изъ доставленныхъ Министромъ Финансовъ свѣдѣній, что взыскано податныхъ недоимокъ около $\frac{5}{8}$ и оклада около $\frac{1}{8}$, Высочайше Повелѣть соизволилъ: объявить Пензенскому Гражданскому Губернатору особое Ея Величества удовольствіе за успешное взысканіе податей. (С. В.)

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ о дарованіи, по примѣру другихъ учебныхъ заведеній, правъ Государственной службы, преподающимъ разные предметы въ Херсонскомъ Училищѣ Торговаго Мореплаванія, Ея Императорское Величество, по положенію Комитета Г. Министровъ въ 24 день минувшаго Сентября Высочайше повелѣть изволилъ: 1) состоящихъ въ ономъ Училищѣ Учителями: Математики, Геодезіи, Астрономіи, Навигации, Исторіи, Географіи, Корабельной Архитектуры, языковъ: Россійскаго, Итальянскаго, Греческаго и Турецкаго, считать въ двѣнадцатомъ классѣ, а Учителей рисованія и чистописанія въ четырнадцатомъ классѣ Государственной службы, если чи-

брыгады 13-ей дивизіи пѣшей; личащійся въ Арміи *Генерал-Маіоръ Карловичъ*, Доводца 2-ей брыгады 5-ей дивизіи пѣшей; *Kommandant Kijowski*, *Генерал-Маіоръ Труссонъ 2-й*, *Kommandantem twierdzy Zamoscia*. (R. I.)

Презъ Нарвышше Дипломата, 25-го Паўдзiernика, Найтаскавіеі мianовани Кавалерамі: orderu *S. Andrzeja Apostola pierwszego wezwania*, Inspektor całej osiedlonej Kawaleryi, *Генералъ Кавалерыи, Hrabia Witt, i S. Włodzimierza 1go stopnia*, Доводца 1-го Одводowego Корпусу Jazdy, *Генералъ-Жазды Nikitin*.

— Презъ Нарвышшы Rozkaz Dzienny (w m. Kursku, 22-go Паўдзiernика), wykresleni z kontroli zmarli: Доводца Еквипажу Gwardyi, Kontr-Admirał *Szyszmarew 1szy*, i Доводца 22го Еквипажу Floty i okrętu *Narwy*, Kapitan 1ey rangi *Tyrtow 1szy*.

— По назначеніи *Генералъ-Поручника Турчанова*, *Kommandantem m. Kijowa*, Найтаскавіеі розказано уволніць го од обовязкоў Подольскаго Войскаго Губернатора.

— Былему *Генералъ-Intendentowi 1szej Armii*, *Rzeczywistemu Radcy Stanu Łoszkarewu*, Найтаскавіеі розказано быць Подольскимъ Cywilnym Губернаторомъ.

— *Prezydent Tobolskiej Izby Skarbowey*, *Radca Kollegialny Klimsz*, Найтаскавіеі uwolniony od tego обовязку, z przyłączeniem do *Ministryum Skarbu*, a na jego мieysce Нарвышшеі розказано быць *Prezydentem teyże Izby*, zostającemu w *Ministryum Spraw Wewnętrznych* do szczególnychъ poleceń, *Radcy Kollegialnemu Messingowi*.

— Zostającemu w обовязкахъ *Rzadzcy Obwodu Białostockiego*, *Radcy Stanu Hunaropulo*, Найтаскавіеі розказано быць *Rzadcą Obwodu Białostockiego*.

— *Sędzią Wołyńskiego Sumniennego Sądu*, stosownie do podanego od *Rządzącego Senatu* przełożenia, Нарвышшеі розказано быць *Starszemu z liczby wybranychъ przez Dworzanstwo Kandydatów*, *Starokonstantynowskiemu Marszałkowi Powiatowemu Dworzanstwa, Knolowi*.

— Презъ Нарвышшы Ukaz, 1-го Listopada, zgodnie z przedstawieniem *Ministra Skarbu* i postanowieniem *Ministrów*, розказано: bezpoślinowy przywóz zboża, dozwolony do 1-го Stycznia 1836 roku, Нарвышшымъ Ukazem 28-го Grudnia 1834 roku, przedłużyć właściwie dla portów *Gubernii Estońskiej* i dla *Portu Narwskiego*, do 1-го Stycznia 1837 roku na dawniejszej osnovie.

— Презъ Нарвышше Ukazy, do *Kantoru Dworu* (w *Warszawie*), 6-го (18-го) Паўдзiernика wydane: *Xiężniczka Jadwiga Jabtonowska* i *Hrabianka Maryanna Jezierska*, Найтаскавіеі mianowane *Freylinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jeymości*; — (w *Białej Cerkwi*) Паўдзiernика 12-го: córka zmarłego *Wielkiego Mistrza Obrzędów Hrabiego Potockiego*, *Hrabianka Alexandra* i córka *Łowczego Hrabiego Braniczkiego*, *Hrabianka Elżbieta*, Найтаскавіеі mianowane *Freylinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jeymości*; — (w *Carskiem-Siele*) Паўдзiernика 31-го: *Odstawny Kapitan Gwardyi*, *Hrabia Nikołaj Zubow* i zostający przy *Wileńskim Wojeńnym Gubernatorze 14tey klasy*, *Hrabia Seweryn Grabowski*, Найтаскавіеі mianowani *Kamerjunkturami Dworu Jego Cesarzkiej Mości*, a razem Нарвышшеі розказано *Hrabiego Zubowa*, mianować *Radcą Dworu*.

— *Cesarz Jegomość*, dostrzegłszy z *napoddanniejszego raportu Penzeńskiego Cywilnego Gubernatora*, o podatkach i niedopłatachъ за 1-ю połowę 1835 roku, i z podanychъ przez *Ministra Skarbu* wiadomości, że uży-skano podatkowychъ niedopłat około $\frac{5}{8}$ i podusznychъ podatkówъ około $\frac{1}{8}$, Нарвышшеі Rozkazacъ raczyć: oświadczyć *Penzeńskiemu Cywilnemu Gubernatorowi* szczególne Jego *Cesarzkiej Mości* zadowolenie за śpieszne uzyskiwanie podatkówъ. (G. S.)

— Na skutekъ przedstawienia *P. Ministra Skarbu*, o darowanie, na wzórъ innychъ szkolnychъ zakładówъ, *praw służby Państwa*, dającymъ różne przedmioty w *Chersońskiej Szkole Żeglugi Handlowey*, Jego *Cesarska Mość*, po nastąpieniu postanowieniu *Komitetu PP. Ministrów* w dniu 24 zeszłego *Września*, Нарвышшеі розказачъ raczyć: 1) będącychъ w tey Szkole *Nauczycieli*: *Matematyki, Geodezyi, Astronomii, Nawigacyi, Historii, Jeografii, Budownictwa Okrętowego, języków: Rosyyskiego, Włoskiego, Greckiego i Tureckiego*, uważać w *dwónastey klassie*, a *Nauczycieli rysunków i kaligrafii* w *czternastey klassie służby Państwa*, jeżeli rangi wyższej nie mają, i utwierdzać ma w tychъ rangachъ *Rządzący Senat*, po wysłużeniu przez nichъ *czterechъ lat*

на выше не имѣють, и утверждать въ сихъ чинахъ Правительствующему Сенату, по прослуженіи ими четырехъ лѣтъ въ учительскихъ званіяхъ въ ономъ Училищѣ, считая такой срокъ: вновь опредѣляющимся, со дня поступленія въ должность, состоящимъ же нынѣ въ ономъ Училищѣ, со дня изданія сего Положенія. Въ послѣдствіи производить ихъ въ слѣдующіе Чины на правахъ Учителей Узднскихъ Училищъ. 2) Всѣхъ Учителей, при увольненіи изъ Училища, награждать за двадцать лѣтъ безпорочной въ учительскомъ званіи службы, половинными пенсіями, а за двадцать пять полными пенсіями противъ окладовъ, получаемыхъ Учителями Узднскихъ Училищъ; за такое же служеніе свыше двадцати пяти лѣтъ опредѣлять имъ, за каждыя пять лѣтъ прибавку пятой части полной пенсіи. Пенсіи сіи производить изъ Государственнаго Казначейства. 3) Учителямъ носить мундиръ Министерства Финансовъ X-го разряда, по приложенію къ 526 статьѣ продолженія къ III-му Тому Свода Законовъ. 4) Дома ихъ освободить отъ военного постоя, и 5) таковыми преимуществами пользуются только Учители, которые представляютъ или Аттестаты Университетскіе, или установленныя свидѣтельства на учительское званіе. (Октября 26-го дня 1835 года.) (Спб. В.)

— 5-го Ноября началось публичное испытаніе воспитанниковъ Главнаго Педагогическаго Института, окончившихъ полный курсъ ученія. (Сбв. II.)

С а р а т о в ъ.

Галлеева комета усмотрѣна здѣсь 29-го Сентября, съ правой стороны созвѣздія Большой Медвѣдицы, и съ того времени, каждую ночь, видима ясно простыми глазами. (С. II.)

Е к а т е р и н б у р г ъ.

Галлееву комету, въ первый разъ, увидѣли здѣсь, простыми глазами, 27-го Сентября. Она была тогда на восточной сторонѣ Большой Медвѣдицы, и прошла это созвѣздіе къ западу въ четыре дня. (С. II.)

Б у к а р е с т ъ, 21-го Октября.

На всемъ пространствѣ Княжества Валахскаго и въ Молдавіи дожди продолжаютъ уже болѣе мѣсяца и наводненія отъ выступившихъ изъ береговъ рѣкъ были чрезвычайныя. — Хлѣбъ, едва послѣ жатвы сложенный въ копны, съ влажными колосьями, подвергнулся гниенію, и отъ того не смотря на изобильный необыкновенный урожай, цѣны на всѣ продукты возвысились. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 8-го Ноября.

5-го ч. с. м. Императоръ давалъ публичную аудіенцію, на коей была чрезвычайная тѣснота.

— Генераль Графъ *Радецкий* вчера былъ у Императора на аудіенціи, и потомъ тотчасъ отправился въ Медіоланъ. Говорятъ что предполагаемыя имъ преобразованія будутъ введены во всей арміи.

— Нѣсколько дней говорятъ здѣсь о важныхъ перемѣнахъ, касательно высшихъ должностей и чиновъ; между прочимъ, что Канцлеръ Графъ *Митровский* получить другое назначеніе, а Графъ *Хотекъ* Марграфъ Богемскаго Королевства, будетъ приглашенъ въ Вѣну.

— По новѣйшимъ донесеніямъ, полученнымъ изъ Лондона и Лиссабона, путешествіе Принца Фердинанда *Саксенъ-Кобургскаго* послѣдуетъ скорѣе, нежели полагали. Герцогъ *Фердинандъ*, отецъ будетъ провожать сына чрезъ Брюссель въ Лондонъ.

— Сегодня получено извѣстіе изъ Верхней Италіи, о появленіи холеры въ Падуѣ. (С. С.)

— Письмо изъ Стамбула изъ достовернаго источника доноситъ, что Князь *Милошъ*, во время совѣщанія съ Австрійскимъ Интервентомъ, Барономъ *Штурмеромъ*, объявилъ о намѣреніи, посѣтить Вѣну въ Январѣ 1836 года, для принесенія поздравленія Е. В. Императору *Фердинанду* со вступленіемъ на престолъ. (D. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 13-го Ноября.

Лордъ *Мельбурнъ* и Сиръ Джонъ *Гобгоузъ* вчера прибыли въ Лондонъ.

— Вчера, какъ въ день возведенія Лорда Мера въ сіе достоинство, была большая процессія съ обыкновенными обрядами изъ Мансіонъ-Гоузе въ Вестминстеръ, а потомъ дано было большое пиршество.

— Въ прошлый Вторникъ Парламентъ опять отсроченъ до 17-го Декабря. Обрядъ при семъ случаѣ исполненъ былъ Лордами *Денманомъ*, *Мельбурномъ* и *Гленельгомъ*. Кромѣ Генераль-Прокурора не было при семъ ни одного Члена Нижняго Парламента.

въ обязанностяхъ наuczycielskich въ тей Szkole, licząc taki termin: nowo wchodzącym, od dnia wejścia do obowiązków; będącym zaś teraz w tej Szkole, od dnia wydania tego postanowienia. W dalszym czasie podnosić ich do rang następnych podług praw Nauczycieli Szkół Powiatowych. 2) Wszystkich Nauczycieli, przy uwolnieniu ze Szkoły, nagradzać: za dwadzieścia lat nieskazitelnej służby w stanie nauczycielskim, połowicznymi pensjami, a za dwadzieścia pięć lat, zupełnymi pensjami, podług wyznaczeń, pobieranych przez Nauczycieli Szkół Powiatowych; za taką służbę wyżej dwudziestu pięciu lat naznaczać im, za każde pięć lat dodatek piątej części zupełnej pensji. Pensje te wypłacać z Podskarbstwa Państwa. 3) Nauczyciele nosić mają mundur Ministerjum Skarbu, Xgo rzędu, podług załączenia do 526go artykułu dalszego ciągu IIIgo Tomu Połączenia Praw. 4) Domy ich oswobodzić od wojskowego postoju, i 5) tych prerogatyw używają ci tylko Nauczyciele, którzy złożą albo Atestaty Uniwersyteckie, albo ustanowione świadectwa na stan Nauczycielski. (Października 26go dnia 1835 roku.) (G.S.P.)

— Dnia 5go Listopada zaczął się publiczny popis uczniów Głównego Pedagogicznego Instytutu, którzy ukończyli kurs nauk. (P. P.)

С а р а т о в ъ.

Комета Halleja пострезонъ ту został 29go Września, z prawej strony konstellacyi Niedźwiedzicy-Wielkiej, i odtąd, co noc wyraźnie się daje widzieć gołym okiem. (P. P.)

Е к а т е р и н б у р г ъ.

Кометę Halleja pierwszy raz tu postrzeżono, gołym okiem, 27go Września. Był on wtedy na wschodniej stronie Niedźwiedzicy-Wielkiej, i przeszedł tę konstellacyę ku zachodowi we cztery dni. (P. P.)

Б у к а р е с т ъ, 21го Паждзиernika.

На całej przestrzeni Xięztwa Wołoszczyzny i w Mołdawii, dżdże więcej miesiąca już trwają, i powodzie od wylewu rzek były nadzwyczajne. — Zboże, zaledwo żęte i w kopy z mokremi kłosami złożone, gnić zaczęło, a ztąd, pomimo nadzwyczajny urodzaj, ceny wszystkich produktów poszły w górę. (G. S. P.)

WІАДОМОСІИ ЗАГРАНИЧНЕ.

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 8 Listopada.

Dnia 5go b. m. dawał Cesarz posłuchanie publiczne, na którym był natłok nadzwyczajny.

— Jenerał Hrabia *Radecki*, miał wczora posłuchanie u Cesarza, po czym wyjechał zaraz do Medyolanu. Mówią, że projektowane przez niego reformy, będą zaprowadzone w całym wojsku.

— Od dni kilku mówią tu o ważnych zmianach co do wyższych urzędów i godności; między innemi Kanclerz Hr. *Mitrowski*, ma dostać nowe przeznaczenie, a Hr. *Chotek*, Burgrabia Królestwa Czeskiego, będzie powołany do Wiednia.

— Według najnowszych doniesień, otrzymanych z Londynu i Lisbony, podróż Xięcia Ferdynanda *Sasko-Koburgskiego* do Lisbony, nastąpi daleko prędzej, aniżeli sądzono. Xięże *Ferdynand*, oyciec, towarzyszyć będzie synowi przez Bruxellę do Londynu.

— Dzisiaj otrzymano doniesienia ze Włoch wyższych, o pokazaniu się cholery w Padwie. (G. C.)

— List z Stambułu, pochodzący ze źródła godnego wiary, donosi; że Xięże *Milosz*, mając naradę z Internuncyuszem Austriackim, Baroном *Stürmer*, oświadczył mu zamiar przybycia do Wiednia w miesiącu Stycznia roku przyszłego 1836, celem powinszowania N. Cesarzowi *Ferdynandowi* wstąpienia na tron. (D. P.)

WIELKA БRITANIA I ІRLANDYA.

Londyn, dnia 10 Listopada.

Lord *Melbourne* i Sir John *Hobhouse*, przybyli wczora do Londynu.

— Wczora, jako w dzień installacyi Lorda Majora, odbyła się wielka processja ze zwyczajnym obrzędkiem, z Mansion-House do Westminsteru, a potem nastąpiła wielka uczta.

— Parlament odroczoney został znowu zeszłego wtorku do dnia 17go Grudnia. Dopełnili tego obrzędu, Lordowie *Denmann*, *Melbourne* i *Glenelg*. Oprócz Prokuratora Jeneralnego, nie było przy tém ani jednego z Członków Izby Niższej obecnego.

— Сюда прибылъ изъ Парижа Турецкій Посланникъ *Решидъ-Бей*.

— По донесеніямъ изъ Лиссабона, отъ 5-го Ноября, бракосочетаніе Королевы Д. *Маріи* съ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*, будетъ совершено въ первыхъ числахъ Декабря.

— *Times* по поводу прибытія Чрезвычайнаго Посланника Высшей Порты *Решидъ-Бей*, замѣчаетъ, что Турція занимается нынѣ ходомъ политическихъ дѣлъ за границею, чего прежде она не дѣлала. Въ сопровожденіи *Решидъ-Бей* находятся, *Нури-Эффенди*, его первый Секретарь Посольства, тотъ самый, который прежде въ семъ же званіи былъ при *Намикъ-Пашѣ*, и переводчикъ. Оба они имѣли уже совѣщаніе въ Департаментъ Иностранныхъ Дѣлъ.

— *Courrier* увѣряетъ, что Правительство получило изъ Мадрита требованіе, о доставкѣ полнаго вооруженія на 50-тысячъ войска; каждую недѣлю будетъ отправляться транспортъ съ военными припасами на 5,000 человекъ. (G. C.)

— Императорско-Россійскій Посланникъ позавчера давалъ блистательный обѣдъ, на которомъ находились: Князь Павелъ *Ливенъ*, Лордъ *Мельбурнъ*, Графъ *Минто* съ супругою, Лордъ *Голландъ* съ супругою; Г. Фридрихъ *Ламбъ*, а также и нѣсколько знатныхъ особъ.

— *Times* отъ 7-го ч. начинается свой номеръ теми словами: „Положеніе нашихъ Министровъ становится часъ отъ часу затруднительнѣе и чѣмъ болѣе стараются защищать ихъ, тѣмъ хуже избираемы къ тому средства“ (D. P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 2-го Ноября.

Въ одной статьѣ, помѣщенной въ изданіи: *Arnhemische Zeitung*, и имѣющей заглавіе *Политическое положеніе нашего Государства*, сказано: „Отрады были слова: Нидерланды и Бельгія, встречаемыя въ рѣчи, произнесенной Его Величествомъ Королемъ при открытіи Генеральныхъ Штатовъ. Это показываетъ, по крайней мѣрѣ, что ожиданія Нидерландской націи не обманулись, что верховный глава Государства самъ считаетъ Нидерланды отдѣльнымъ отъ Бельгіи Государствомъ. Мы слышали изъ устъ Монарха, слово: *Бельгія*, и каждый Нидерландецъ повторить его съ радостію. — Теперь, когда Король произнесъ: *Нидерланды и Бельгія*, никто ни въ отечествѣ нашемъ, ни въ чужихъ Государствахъ, не можетъ уже сомнѣваться въ намѣреніяхъ Правительства. Они успокоиваютъ насъ въ разсужденіи нашей будущности, и мы считаемъ это тѣмъ болѣе важнымъ, что теперь Бельгійскіе фабриканты и купечество, равномѣрно и всѣ безпокойные люди въ Бельгіи, занятые только интригами и замыслами, увидятъ, что Голландія не раздвѣляетъ ихъ надеждъ.“ (Спб. В.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 2-го Ноября.

(Изъ Брюссельскихъ Журналовъ)

Палата Представителей созвана къ 10 Ноября. Въ сей разъ также засѣданія Палаты не будутъ открыты рѣчью Короля. Палаты немедленно приступятъ къ разсмотрѣнію проектовъ законовъ, которые остались отъ послѣдняго собранія законодательныхъ сословій. — Министерство предложить сначала росписаніе Государственныхъ доходовъ и расходовъ на 1836 годъ.

— 25-го Ноября послѣдуетъ открытіе Католическаго Университета въ Лёвенѣ. (Спб. В.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 10-го Ноября.

Россійскій и Австрійскій Посланники третьяго дня вечеромъ были приняты Королемъ.

— Одна Министерская газета доноситъ сегодня о прибытіи *Орлеанскаго* Герцога въ Бастію (на о. Корсикъ.)

— Г. *Бассано* назначенъ Секретаремъ Посольства въ Мадридъ, а его преемникомъ въ Брюссель Г. *д'Оссонвилъ*.

— Находящіеся въ Парижѣ Морскіе Офицеры всѣхъ чиновъ, изъ уваженія къ памяти Графа *Рини*, вознамѣрились день и ночь поочередно, до самыхъ похоронъ, стоять на стражѣ при гробѣ усопшаго. (A.P.S.Z.)

— Княгиня *Ливенъ* намѣрена отправиться въ Неаполь. Князя Александра *Ливена*, назначеннаго Секретаремъ при здѣшнемъ Россійскомъ Посольствѣ, вскорѣ ожидаютъ въ Парижѣ.

— Говорятъ, что званіе Великаго Канцлера Почетнаго Легіона будетъ уничтожено, и по сей-то причинѣ Генераль *Себастьяни* возвращается въ Лондонъ.

— Коммиссару Полиціи Г-ну *Пересъ*, арестовав-

— Прибылъ изъ Парижа *Решидъ-Бей*, Посолъ Турецкій.

— Подлугъ donesień z Lisbony daty 5go Listopada, zameżcie Królowey *Donny Maryi* z Xięciem *Sasko-Koburgskim*, ma bydź w pierwszych dniach Grudnia dopełnione.

— *Times* uważa z powodu przybycia *Reszid-Beja*, Posła nadzwyczajnego W. Porty, że Turcyja zajmuje się teraz biegiem interesów politycznych za granicą, czego dawniej nigdy nie czyniła. W towarzystwie *Reszida* znajduje się *Nuri-Effendi*, pierwszy jego Sekretarz legacyi, ten sam, który był dawniej w témże znaczeniu przy *Namik* Baszy; także znajduje się tłumacz. Obadwa mieli już konferencyą w biurze interesów zagranicznych.

— *Courrier* zapewnia, że nadeszły do Rządu zapotrzebowania z Madrytu, o dostawę kompletnego uzbrojenia na 50-tysięczne wojsko; co tydzień odejdzie transport z uzbrojeniem na 5,000 ludzi. (G. C.)

— Ambassador Cesarско-Rossyyski dawał onegdaj świetny obiad, na którym się znajdowali: Xiążę *Pawel Lieven*, Lord *Melbourne*, Hrabia *Minto* z małżonką swoją, Lord *Holland* z małżonką swoją, P. Fryderyk *Lamb*, oraz kilka innych znakomych osób.

— *Times*, pod d. 7 Listopada, zaczyna swój numer następującymi słowami: „Coraz więcej okazuje się przykrém położenie Ministrów naszych i zły charakter ich środków, im bardziej bronić ich usiłują.“

NIDERLANDY.

Haga, 2go Listopada.

W artykule jednym, umieszczonym w piśmie: *Arnhemische Zeitung*, a mającym napis: *Polityczny Stan naszego Państwa*, wyrażono: „Ożywiające były słowa: Niderlandy i Belgia, napotykanie w mowie, mianey przez Jego Królewską Mość, na zagajeniu Stanów Jeneralnych. Dowodzi to przynajmniej, że najwyższa głowa Państwa sam uważa Niderlandy za oddzielne od Belgii Państwo. Słyszeliśmy z ust Monarchy słowo: *Belgia*, i każdy Niderlandczyk powtórzy je z radością. — Teraz, kiedy Król je wymówił: *Niderlandy i Belgia*, nikt już w kraju naszym, ani w obcych Państwach, nie może powątpiwać, o zamiarach Rządu. Zaspakajają nas one względem naszej przyszłości, a co uważamy za tém ważniejszą, że teraz Belgiccy fabrykanci i kupcy, równie jak i wszyscy niespokojni ludzie w Belgii, zajęci samymi tylko intrygami i knuciami, uyrzą, że Hollandya nie podziela ich nadziei.“ (G. S. P.)

BELGIA.

Bruxella, 2go Listopada.

(Z Gazet Bruxelskich.)

Izba Reprezentantów zwołana na 10ty Listopada. — Ten raz, także, posiedzenia Izby nie będą zagajane mową Króla. Izby niezwłocznie przystąpią do rozpatrzenia projektów prawa, które pozostały od ostatniego posiedzenia zgromadzeń prawodawczych. — Ministerjum przełoży nasamprzód budżet przychodów i rozchodów państwa na rok 1836ty.

— 25go Listopada nastąpi odkrycie Katolickiego Uniwersytetu w Lovanium. (G. S. P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 10 Listopada.

Rossyyski i Austriacki Posłowie zawczora wieczoremъ przez Króla byli przyjmowani.

— Jedna z gazet ministeryalnych donosi dzisiaj o przybyciu Xięcia *Orleńskiego* do Bastii.

— P. *Bassano* przeznaczony jest na Sekretarza Poselstwa w Madrycie, a na jego miejsce w Bruxelli P. *D'Ossonville*.

— W Paryżu znajdujący się Oficerowie Marynarki wszystkich stopni postanowili, pamięć Hrabiego *Rigny* uczcić, przez odbywanie dzień i noc naprzemiennie, aż do pogrzebu, straży przy ciele zmarłego. (A.P.S.Z.)

— Xiężna *Lieven* ma wyjechać do Neapolu. Xiążę *Alexander Lieven* mianowany Sekretarzem przy tutejszem Poselstwie Rossyyskiem, spodziewany jest wkrótce w Paryżu.

— Mówią, że godność Wielkiego Kanclerza Legii Honorowej będzie zniesiona, i z tego przyczyny Jenerał *Sebastiani* wraca do Londynu.

— Kommissarzowi Policyi, Panu *Peres*, który are-

шему Графа *d'Эспанья*, предложено было 30,000 фр., дабы освободил его; но онъ не принялъ.

— *Морей* изъ арестантской переведенъ въ темницу Бисетръ.

— Говорятъ что въ Лилѣ будетъ учрежденъ провинціальный банкъ. Этотъ проектъ поддерживаетъ Министръ *Тьеръ*.

— Число лицъ, арестованныхъ въ Тулузѣ за принадлежность къ тайнымъ обществамъ, доходитъ до 41: между ними и два иностранца.

— Главный Штабъ Арміи, назначенной противу *Абделя-Кадера*, состоятъ будутъ: 1) Изъ Маршала *Клозеля*, Главнокомандующаго; 2) Генераль-Лейтенанта Барона *Рапателя*; 3) Генерала *Удино*, командующаго авангардомъ, къ которому будетъ принадлежать вся конница и 4 баталіона легкой пѣхоты; 4) изъ Генераловъ *Демисель*, *Перрего* и *Оланжъ*.

— Генераль *Алардъ* постоянно пользуется отличнымъ уваженіемъ. Слышно, что многіе Французскіе Офицеры отправятся съ нимъ въ Лагору.

— Изъ Барселлоны получены извѣстія отъ 29-го ч. прош. м.. Карлисты проходятъ край во всѣхъ направленіяхъ и вѣрно овладѣли бы осаждаемымъ ими мѣстечкомъ *Сольсона*, еслибъ не храбрая защита со стороны малочисленнаго гарнизона, подкрѣпленнаго тамошней милиціею. Генераль *Мина* употребляетъ всевозможное стараніе, дабы всю провинцію поставить въ оборонительное состояніе, но онъ и донинѣ еще не столь силенъ, чтобы выступить противу Карлистовъ. — Всѣ донесенія согласны въ томъ, что если Генераль *Кордова* успеетъ соединиться съ Англійскими баталіонами, тогда, имѣя болѣе 20,000 войска, можетъ онъ дѣйствовать рѣшительно.

— *Journal de Paris* напечаталъ слѣдующее донесеніе Командира Англійскаго фрегата *Magicienne* къ военному Испанскому Начальству въ Астуріи: „Сію минуто получилъ я повелѣніе отъ главнаго Командира здѣшняго пристанища, Адмирала Сиръ В. *Гажъ*, дабы всѣми, состоящими въ моей власти средствами, поддерживать дѣло Королевы противу *Донъ-Карлоса* и его приверженцевъ.“

— Слышно, что *Колетти*, Греческій Посланикъ, нынѣ цѣлой мѣсяцъ пребывающій въ Парижѣ, приглашенъ въ Афины въ Министра Иностранныхъ Дѣлъ: поелику Графъ *Арманспергъ*, Канцлеръ Греціи, намѣренъ отказаться отъ сей должности.

— Французская экспедиція въ Алжиръ обратила болѣе вниманіе дипломатовъ, нежели полагали. Она не только сдѣлалась поводомъ къ недовѣрчивости со стороны Турецкаго Посланика въ Парижѣ; но даже говорить, что и Лордъ *Гренвилъ* требовалъ подробнѣйшихъ объясненій о сей экспедиціи. (G. C.)

11-го Ноября.

Третьяго дня Король и Королева Бельгійскіе посѣтили театръ Большой Оперы. Вчера въ полдень Маршаль *Жераръ* имѣлъ аудіенцію у Короля Французова; вскорѣ потомъ Король отправился въ Нѣльи.

— По извѣстіямъ изъ Тулона отъ 9 ч., Герцогъ *Орлеанскій* 4-го ч. выѣхалъ изъ Бастіи.

— Сегодняшній *Мониторъ* содержитъ рапортъ Министра Торговли къ Королю, по поводу коего учреждена коммиссія, для разсмотрѣнія вопроса: можетъ ли быть уменьшена нынѣшняя привозная пошлина съ заграничной селитры, по 52½ франк. съ центнера, по желанію купечества всѣхъ большихъ портовъ? Президентомъ Коммиссіи назначенъ Г. *Аргъ*; Члены же назначены отъ Министерствъ Военнаго, Морскаго и Торговли.

— Начальники многихъ знатнѣйшихъ здѣсь торговыхъ домовъ, занимающіеся застрахованіемъ морскихъ убытковъ, принимали за недѣлю предъ симъ охотно таковыя же военныя за 2 и 2½ проц., а нынѣ постановили отнюдь не принимать ихъ ниже 5-ти процентовъ, по причинѣ болѣе и болѣе увеличивающихся запутанностей съ Правительствомъ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ.

— *Журналъ Прѣній* доноситъ, что Сѣверо-Американскій Уполномоченный, по требованію своему получивъ вчера вечеромъ въ 10 часовъ паспорта, тотчасъ сдѣлалъ приготовленія къ отъѣзду въ слѣдующую Субботу (14 ч.), а посольскія бумаги отправилъ за нѣсколько времени прежде. Сіюжъ газета присовокупляетъ, что Французское Правительство отозветъ также своего Уполномоченнаго изъ Вашингтона.

— 11-го ч. совершено погребеніе Графа *Риньи*.

— Нѣсколько дней Начальники разныхъ отдѣленій здѣшней полиціи часто совѣтуются, на счетъ мѣръ предосторожности во время судопроизводства *Фіески*.

— Изъ Алжира увѣдомляютъ: „Г. *Кансонъ д'Аноне*, Перъ Франціи, закупилъ значительное пространство земли за 120,000 фр., съ намѣреніемъ насадить на ней 200,000 тутовыхъ деревъ и развести сахарный

штотъ *Храбего d'Espagna*, оіаровано 30,000 франк., ажебы уловилъ свего вѣзнія, але оіары тей не прійялъ.

— *Morey* został przeniesiony z Conciergerie do więzienia Bicetre.

— Mówią, że w mieście Lille, będzie założony bank Departamentowy. Jestto przedmiot popierany przez Ministra *Thiers*.

— Liczba osób, aresztowanych w Tuluzie, za należenie do tajnych towarzystw, wynosi 41, między którymi jest 2ch cudzoziemców.

— Główny Sztab Armii, przeciw *Abdel-Kaderowi* przeznaczony, składać się będzie: 1) z Marszałka *Clausel*, naczelnie dowodzącego; 2) z Jenerała-Porucznika *Barona Rapatel*; 3) z Jenerała *Oudinot*, dowodzącego przednią strażą, do której cała jazda i 4ry bataliony lekkiej piechoty należec będą; 4) z Jenerałów *Desmichels*, *Perregaux* i *Aulanges*.

— Jenerał *Allard* ciągle jest przedmiotem wielkiego poważania. Słychać, że wielu Oficerów Francuzkich uda się z nim do Lahory.

— Z Barcelloны są wiadomości pod dniem 29m zeszłego miesiąca. Karoliści przebywają kraj we wszystkich kierunkach, i zaledwie nie powiodło im się zdobyć oblegane przez nich miasteczko *Solsona*, gdyby nie waleczna obrona ze strony szczupłej załogi, wspieranej przez miejscową milicję. Jenerał *Mina* dokłada wszelkiej usilności, aby całą prowincję postawić w stanie obrony, dotąd jednak nie jest jeszcze dosyć mocny, ażeby mógł stanowczo przeciwko Karolistom wystąpić. — Wszystkie doniesienia zgadzają się na to, że jeżeli powiedzie się Jenerałowi *Kordovie*, połączyć z batalionami Angielskimi, natenczas, mając przeszło 20,000 woyska, będzie mógł przedsięwziąć stanowcze działania.

— *Journal de Paris* umieścił następującą odezwę Dowódcy Angielskiej fregaty *Magicienne*, do władzy woyskowej Hiszpańskiej w Asturyi: „Właśnie w tej chwili otrzymałem rozkaz od Głównego Dowódcy na tutejszém stanowisku, Admirala Sir W. *Gage*, ażebym wszelkimi, w mojej mocy zostającemi środkami, wspierał sprawę Królowej przeciwko *Don-Karlosowi* i jego stronnikom.“

— Słychać, że *Coletti*, Poseł Grecki, dopiero od miesiąca w Paryżu bawiący, jest powołany na Ministra interesów zagranicznych do Aten, z powodu zamierzonego usunięcia się od obowiązków, *Hrabiego Armansperg*, Kanclerza Grecyi.

— Wyprawa Francuzka do Algieru, zwróciła większą Dyplomatyków uwagę, aniżeli sądzono. Niedosyć na tém, że stała się powodem pewnego niedowierzania ze strony Posta Turckiego w Paryżu, ale zapewniają nadto, że nawet Lord *Granville*, zażądał bliższych o tej wyprawie objaśnień. (G. C.)

Dnia 11.

Zawczora Król i Królowa Belgów, byli w teatrze Wielkiej Opery. Wczora o południu Marszałek *Gérard* miał audyencyą u Króla Francuzów. Wnet potem Król udał się do Neuilly.

— Podług wiadomości z Tulonu pod 9tym, *Xiążę Orleański*, 4go z Bastii wyjechał.

— Dzisiejszy numer *Monitora* zawiera rapport Ministra Handlu do Króla, z powodu którego wyznaczona została Kommissya, mająca się zająć pytaniem: azaliby terazniaysze cło wchodowe od saletry zamorskiej, 52½ franków od centnaru, stosownie do życzenia stanu kupieckiego wszystkich większych portów, nie mogło być zniżone. Prezydentem Kommissyi mianowany Pan *Argout*; Członkowie wyznaczeni są z Ministerjum Woyny, Marynarki i Handlu.

— Naczelnicy wielu znakomitszych tu domów handlowych, zajmujący się assekuracją morską, postanowili dzisiaj, zabezpieczenia strat wojennych, które przed 8miesiączkami jeszcze dniami ochotnie za 2 i 2½ od sta przyjmowano, na przyszłość nie przyjmować, niżej 5ciu procentów, a to skutkiem, coraz powiększających się, zawikłań z Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney.

— *Diennik Rozpraw* uwiadamia, że Pełnomocnik Północno-Amerykański, na żądanie swe, pasporta zawczora o godzinie 10tej rano otrzymawszy, natychmiast uczynił przygotowanie do wyjazdu w przyszłą sobotę (14go), a papiery poselstwa przed niejakim czasem wyprawił. Rząd Francuzki, dodaje też gazeta, pełnomocnika swego z Washingtonu także odwoła.

— Dnia 11go odbył się pogrzeb *Hrabiego Rigny*.

— Od kilku dni, Naczelnicy różnych oddziałów tutejszej Policji, często się naradzają, względem ułożenia środków ostrożności w czasie odbywania się sprawy *Fieskiego*.

— Z Algieru donoszą: „P. *Canson d'Anonay*, Par Francyi, zakupił rozległą przestrzeń ziemi, za 120,000 franków, mając na niej zasadzić 200,000 drzew morowych, i dla zaprowadzenia trzcin cukrowej, któ-

тростникъ, который можетъ произрастать весьма успѣшно. Тулуза, Лионъ, Парижъ и Руенъ, также покупаютъ земли и къ намъ присылаютъ на оныя колонистовъ; на послѣдней недѣлѣ прибыло ихъ 200 чел.

— Разнесся слухъ, что 3-го ч. с. м. опять произошло сраженіе между *Кордосою* и Карлистами при Витторіи. Сраженіе было весьма кровопролитно; но подробности оного еще не извѣстны. — Карлистскій Генераль *Гверре* въ донесеніи изъ Тауръ, въ Верхней Каталоніи, сообщаетъ отъ 1-го Ноября, что онъ укрѣпленные деревни Обіана и Серамола хотѣлъ взять приступомъ, но гарнизоны обоихъ сихъ мѣстъ мгновенно ушли. — По послѣднимъ донесеніямъ изъ Бордо, расположеніе Карлистскихъ войскъ въ Бискайскихъ областяхъ слѣдующее: Главнокомандующій Графъ *Эгеа*, при Витторіи, имѣетъ три дивизіи хорошо обученныя съ ихъ артиллеріею и конницею. Первая дивизія изъ 7,500 человекъ подъ командою Генерала *Итуральде*; вторая изъ 6,600 подъ командою *Виллареала*; а третья изъ 8,600, подъ командою *Гомеца*. Сія послѣдняя вся состоитъ изъ Каталонцевъ, а всѣ изъ однихъ холостыхъ. Генераль *Эгеа* заслуженный воинъ и имѣетъ въ Государствѣ большое уваженіе.

12-го Ноября.

Генераль *Себастьяни* имѣлъ вчера у Короля аудіенцію.

— По извѣстіямъ изъ Аяччіо, Герцогъ *Орлеанскій* съ 4 на 5 ч. ночевалъ въ Кортѣ; 5-го прибылъ въ Аяччіо, 6-е тамъ пробылъ, а 7-го ч. въ 11 часовъ предъ полуднемъ сѣлъ на корабль въ Африку. Герцогъ принимаемъ былъ повсюду съ восторгомъ.

— Говорятъ, что Испанскій Министръ *Алава*, до прибытія къ назначенному посольству въ Лондонъ, прежде поѣдетъ съ особыми порученіями въ Парижъ. (*A.P.S.Z.*)

— Президентъ Палаты Перовъ разослалъ циркуляръ, приглашая всѣхъ Членовъ оной: къ 16-му ч. въ засѣданіе, для рѣшенія дѣла о 78 Апрельскихъ подсудимыхъ, о коихъ еще приговора не послѣдовало.

— По извѣстіямъ изъ Байонны, оба Инфанта *Донъ-Карлосъ* и *Д. Себастьянъ*, 7-го ч. с. м. находились въ Оярзумъ, съ 10 баталіонами своего войска, расположенными между Толосою и Французскою границею. Четыре баталіона стояли между Оярзумъ и Фуэнтарабіа, гдѣ былъ и Сегастибельца. 15-ть баталіоновъ находилось въ окрестности Ангра, а три другіе съ однимъ эскадрономъ конницы отправились въ Аррагонію. Португальская дивизія 25 ч. прош. м. вступила въ Замору. 5 ч. с. м. *Мина* объявилъ, что національная Барселонская гвардія, будетъ впредь служить безъ жалованья. За сію сумму сформированъ будетъ корпусъ конныхъ волонтеровъ, изъ коихъ каждый будетъ получать на день по 5 реаловъ. 7-го числа вечеромъ въ Фигверасъ произошло небольшое возмущеніе, которое тотчасъ усмирено. Карлисты расположены въ окрестностяхъ Героны и Кампредона. (*G. C.*)

13-го Ноября.

Король вчера 3 часа занимался совѣщаніемъ съ Министрами, послѣ котораго тотчасъ Князь *Таллейранъ* имѣлъ съ Королемъ разговоръ.

— Король и Королева Бельгійскіе, третьяго дня отсюда уже возвратились въ Брюссель. Отъѣздъ Ихъ высѣдѣлъ такъ тихо, что издатели здѣшнихъ газетъ не имѣли еще вчера ни малѣйшаго о семъ извѣстія.

— Между Префектами Департаментовъ произошли разные перемѣны.

— Генераль *Алардъ* получилъ Командорскій крестъ ордена Почетнаго Легіона.

— Г. *Порталисъ* вчера предъ Коммиссіею Суда Перовъ читалъ докладъ по дѣлу *Фіески*; сегодня онъ будетъ продолжать чтеніе, а послѣ-завтра кончить. Говорятъ, что пять только лицъ замѣшано въ покушеніи 28 Іюля, и что болѣе 200 чел. арестованныхъ по причинѣ связей съ *Фіески*, *Мореемъ* и *Пепиномъ*, или за неосторожные разговоры освобождено. Публичное чтеніе сего рапорта отсрочено къ 16-му числу. (*A.P.S.Z.*)

Т у р ц і я.

Константинополь, 22-го Октября.

О послѣдствіи переговоровъ Князя *Милоша* говорятъ различно. Однако несомнительно, что онъ умѣлъ утвердить у Порты свое вліяніе на будущее время, и его Агенты находятъ нынѣ въ большой силѣ. Утверждаютъ, что Султанъ, по совѣту его, освободилъ Боснійскихъ заложниковъ, принадлежащихъ къ знатнѣйшимъ фамиліямъ сего края, которымъ при отъѣздѣ ихъ изъ Стамбула сдѣлалъ весьма лестныя порученія. Князь *Милошъ*, полагая, что по нынѣшнимъ обстоятельствамъ, для совершеннаго усмирения Албаніи, сіи милости необходимы. Удаленіе ны-

ра сія bardzo pomysłnie udadź może. Tuluza, Lugdun, Paryż i Rouen, także zakupują grunta, i przysyłają do nas kolonistów; w ostatnim tygodniu 200 ich przybyło.

— Rozeszła się pogłoska, że 3go t. m. znowu zaszła potyczka, między *Cordovą* a Karolistami pod Vitorią. Bitwa miała być bardzo krwawa. Szczegóły jeszcze nie są wiadome. — Jenerał Karolistowski *Guergué* w doniesieniu z Taure, w Katalonii-Wyższej, uwiadamia pod szym Listopada, że obwarowane wioski Obiana i Seramola, szturmem chciał zdobyć, ale załogi obu tych miejsc szybko się uniosły. — Podług ostatnich wiadomości z Bordeaux, rozkład wojsk Karolistowskich w prowincjach Biskajskich taki był: Wódz Naczelny Hrabia *Eguja*, przed Vitorią ma 3 dywizye, dobrze wyćwiczenych z dostateczną Artylleryą i jazdą. Pierwsza dywizya, 7,500 ludzi, pod dowództwem Jenerała *Ituralde*; druga 6,600 ludzi pod rozkazami *Villaréal*; i 3cia 8,600, pod dowództwem *Gomez*a. Ta ostatnia cała składa się z Katalończyków, a wszystkie są z samych niezamężnych. Jenerał *Eguja* jest zasłużony żołnierz i ma w kraju wielkie poważenie.

Dnia 12.

Jenerał *Sebastiani* miał wczora posłuchanie u Króla.

— Podług wiadomości z Ajaccio, Xiążę *Orleański* z 4go na 5ty w Corte nocował; 5go do Ajaccio przybył, dzień 6ty tam przepędził, a 7go o 11tey przed południem siadł na okręt do Afryki. Wszędzie Xiążę z zapadem był przyjmowany.

— Mówią, że Hiszpański Jenerał *Alava*, nim na przeznaczone sobie Poselstwo do Londynu pojedzie, pierwsey ze szczególnymi poleceniami uda się do Paryża. (*A.P.S.Z.*)

— Prezes Izby Parów rozesał okólnik, wzywając wszystkich Członków teyże w dniu 16tym na posiedzenie, dla sądenia tych 78miu oskarżonych kwietniowych, na których wyrok jeszcze nie zapadł.

— Według doniesień z Bayonny, znajdowali się o- badwa Infanci *Don-Karlos* i *Don-Sebastian*, dnia 7go b. m. w Oyarzum, z 10cią batalionami wojska swego, rozstawionemi między Toulousą, a granicą Francuzką. Cztę- ry bataliony stały między Oyarzum i Fuentarabia, gdzie był *Sagastibelza*. Piętnaście batalionów znajdowało się w okolicy Angre, a trzy inne ze szwadronem jazdy, udały się do Arragonii. Dywizya Portugalska wkroczyła dnia 25 z. m. do Zamory. Dnia 5go b. m. wydał *Mina* rozporządzenie, że Milicya Narodowa Barcelońska, ma na przyszłość pełnić służbę bez pobierania żołdu. Z tego funduszu będzie utworzony korpus ochotników konnych, z których każdy pięć realów dziennie pobierać będzie. Dnia 7go wieczorem, w Figueras było małe zaburzenie, które natychmiast przytłumiono. Karoliści stoją w okolicy *Gerona* i *Kampredon*. (*G. C.*)

Dnia 13.

Król miał wczora naradę z Ministrami przez 3 godziny, po której bezpośrednio z J. K. Mością rozmowę miał Xiążę *Talleyrand*.

— Król i Królowa Belgów zawczora już ztąd do Bruxelli powrócili. Wyjazd ich tak cicho się odbył, że wydawcy gazet tutejszych wczora jeszcze najmnieyszy o tém nie mieli wiadomości.

— Pomiedzy Prefektami Departamentów, zaszły różne przemiany.

— Jenerał *Allard* otrzymał Kommandorski Krzyż Orderu Legii Honorowej.

— P. *Portalis* czytał wczora przed Kommissyą Sądu Parów raport o sprawie *Fieschiego*; dziś znowu będzie czytał, a jutro dopiero ma skończyć. Mówią, że 5 osób jest wmieszanych do zbrodni 28go Lipca, i że więcey 200 ludzi, z przyczyny związków z *Fieschim*, *Moreym* i *Pepinem*, albo dla innych nieostróżnych opowiadań uwięzionych, na wolność wypuszczono. Publiczne czytanie tego rapportu zawsze jeszcze na 16ty przeznaczą. (*A.P.S.Z.*)

Т у р ц я.

Константинополь, dnia 22 Października.

О wypadku układów Xięcia *Milosza*, mówią rozmaicie. To atoli jest rzeczą nieulegającą wątpliwości, że wpływ swój u Porty umiał na przyszłość zapewnić, a jego ajenci zostają teraz w wielkiem znaczeniu. Zapewniają, że Sułtan, idąc za jego radą, uwolnił zakładników Bośniackich, należących do najznakomitszych rodzin tego kraju, którym przy ich odjeździe ze Sтамбулу, dał nadto bardzo zaszczytne zlecenia. Xiążę *Milosz* uważał terazniejsze okoliczności, to jest zupełne uspokojenie Albanii, za najstosowniejszą porę do tych oznak łaskawości. Usunięcie do-

нѣшняго Греческаго Патріарха также сдѣлано по совѣту Князя *Милоша*, а это немаловажно. Предложенный имъ въ санъ Патріарха, Серескій Архіепископъ *Григорій* у всѣхъ Грековъ въ величайшемъ уваженіи.

— По официальнымъ донесеніямъ изъ Лагера Сераскира *Решидъ-Паши*, отъ 4-го Октября, *Ибрагиму-Паши*, помощію измѣны, въ которой участвовалъ даже самъ *Эмиръ-Бекиръ*, удалось занять Ливанскія горы и побѣдить Друзовъ. Все почти вооруженные жители Ливана попались въ плѣнъ. По причинѣ сей побѣды вся Сирія была въ ужасномъ страхѣ; *Ибрагиму-Паши* полагаетъ столь обезпеченнымъ владычество свое въ семь краѣ, что отправляется самъ въ Александрію.

— Последнія извѣстія изъ главной квартиры простирающіяся до 13-го Октября, сообщаютъ, что Сераскиръ, сообразно полученнымъ повелѣніямъ, главную квартиру перенесъ изъ Карпутъ въ Дябекиръ, а мужское народонаселеніе городовъ Карпутъ, Мердина и Дябекира, устроилъ по Европейскому образцу. Регулярное войско занято было преслѣдованіемъ разбойничьихъ ордъ, и принужденіемъ ихъ къ покорности. Войско *Решидъ-Паши* считаютъ до 80 тысячъ чел.; кромѣ сего говорили что ненужному уже нынѣ въ Албаніи войску, послано повелѣніе выступить въ Азію. (G. C.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 22-го Сентября.

Мехмедъ-Али 19-го ч. с. м. пребывающимъ здѣсь иностраннымъ Консуламъ объявилъ ноту, въ которой онъ оправдывается противу чинимыхъ ему упрековъ, будто бы онъ былъ виновникомъ Албанскаго мятежа. Начало сей ноты такое: „Нѣкоторыя газеты, а особливо *Оттоманскій Мониторъ* обвиняютъ *Мехмеда-Али*, будто бы онъ былъ поджигателемъ бунта *Тифиль-Буси* въ Албаніи, и сіе утвержденіе основываютъ на ложномъ онаго признаніи, сдѣланномъ для собственной его пользы. Увѣренія поминутыхъ газетъ тѣмъ удивительнѣе, что *Мехмедъ-Али* давно уже занимается улучшеніемъ благосостоянія государства, ввѣреннаго его управленію. Краткое начертаніе того, что *Мехмедъ-Али* сдѣлалъ въ одинъ годъ для пользы Египта, будетъ убѣдительнѣйшимъ отвѣтомъ противу взводимой на него клеветы. (D. P.)

— Одинъ изъ новѣйшихъ Англійскихъ путешественниковъ сообщаетъ слѣдующее изображеніе Египта, подъ управленіемъ *Мехмеда-Али*. „Въ продолженіи нѣсколькихъ уже лѣтъ вниманіе Европы обращено на *Мехмеда-Али*, подданнаго Порты и Паши, который, пользуясь затруднительнымъ положеніемъ Султана *Магмуда*; стремился сдѣлаться независимымъ, основать Государство, и упрочить его при помощи Европейской промышленности. Слава о немъ распространена Европейцами разныхъ націй, извлекавшими свои выгоды изъ его удачныхъ или несчастныхъ нововведеній, изъ его полезныхъ предположеній или безразсудныхъ предпріятій. Французскія и Англійскія газеты изображали *Мехмеда-Али* возстановителемъ земли Фараоновъ, водворителемъ образованія въ Африкѣ, новымъ лучезарнымъ свѣтиломъ нынѣшней Аравіи. — Все это чрезвычайно преувеличено. — Честолюбіе и сила воли *Мехмеда-Али* дѣйствительно безпримѣрны. — Въ продолженіе 20-ти лѣтъ, владычествуя надъ страной, избилующею всеми способами, и бывъ ея неограниченнымъ Повелителемъ, онъ не имѣлъ надобности вести войну, нигдѣ не встрѣчалъ никакого сопротивленія и могъ свободно располагать 5-ю милліонами фунт. стер. годового дохода. — Пользуясь этимъ мирнымъ временемъ, устроилъ онъ армію и флотъ, которыя были хотя малочисленныя войска и флота Турецкаго Султана, однако, гораздо лучше сформированы. — *Мехмедъ-Али* окружилъ себя Европейцами, — искателями счастья, испыталь свои новыя войска въ Африкѣ, Аравіи и Греціи, и втайнѣ пріуготовилъ свою независимость. Видя чрезвычайную пользу Европейскихъ учрежденій, могущественное вліяніе торговли и мануфактуръ, *Мехмедъ-Али*, возымѣлъ къ нимъ безграничное удивленіе. — Не вѣдая истинныхъ основаній благоденствія народнаго и жизни промышленной, онъ захотѣлъ внезапно создать новый Египетъ, промышленный и торговый, и для того вызвалъ купцевъ изъ Европы. Но будучи корыстолюбивъ, какъ всякій Паша, онъ хотѣлъ присвоить себѣ и выгоды спекулянтовъ; для того снабжалъ ихъ значительными суммами и сдѣлался заимодавцемъ множества людей безъ имущества и безъ правилъ, которыми нечего было терять и которые потому вдавались въ самыя безразсудныя предпріятія. Онъ скрылъ овою досаду на неудачи, и началъ притѣснять своихъ подданныхъ.

тѣхчасоваго Патріарха Греческаго, jest także dziełem Xiecia *Milosza*, a to niemało znaczy. Podany przez niego na Patryarchę, Arcybiskup z Seres, *Gregorius*, jest u wszystkich Greków w jak największem poważeniu.

— Według urzędowych doniesień z obozu Seraskiera *Reszid-Paszy*, datowanych dnia 4go Października, udało się *Ibrahimowi* Baszy, przez zdradę, w której sam nawet *Emir-Bekir* był mu pomocny, zdobyć góry Libanu i zwyciężyć Druzów. Prawie wszyscy uzbrojeni mieszkańcy Libanu dostali się w niewolę wojenną. Z powodu tego zwycięstwa, cała Syrya zostawała w trwodze największej. *Ibrahim* Pasza sądzi swę panowanie w tym kraju tak dalece teraz ubezpieczonem, że sam udaje się do Alexandryi.

— Późniejsze doniesienia z głównej kwatery, dochodzące do dnia 13go Października, zwiastują, że Seraskier, stosownie do otrzymanych rozkazów, przeniósł swą główną kwaterę z Karput do Diarbekir, a ludność męską miast Karput, Merdin i Diarbekir na sposób Europejski urządził. Wojsko regularne było zajęte ściganiem rozbojniczych hord i zmuszeniem ich do uległości. Wojsko *Reszida* Paszy wynoszą na 80,000 ludzi, a prócz tego mówiono, że wojsku, niepotrzebnemu już teraz w Albanii, poślano rozkaz, udania się do Azji. (G. C.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, dnia 22 Września.

Mehmed-Ali kazał dnia 19go b. m. podać wszystkim rezydującym tu Konsulom zagranicznym notę, w której usprawiedliwia się z czynionych mu zarzutów, jakoby był twórcą powstania albańskiego. Na początku tej noty czytamy: „Niektóre pisma, a mianowicie *Monitor-Ottomański*, обвиняją *Mehmeda-Alego* jakoby był podżegaczem powstania *Tafil Busi* w Albanii, i to swoje twierdzenie opierają na fałszywych tegoż dla własnego dobra uczynionych zeznaniach. Twierdzenie wspomnianych pism jest tém bardziej zadziwiającem, iż *Mehmed-Ali* oddawna zajmuje się powiększeniem pomysłności kraju, powierzając zarządom jego. Krótki wykaz tego, co *Mehmed-Ali* w jednym roku dla dobra Egiptu uczynił, będzie najsławniejszą odpowiedzią na rzucone przeciw niemu potwarcze zarzuty.“ (Dz. P.)

— Jeden z nowszych Angielskich wojażerów udziela następujący rys Egiptu pod zarządami *Mehmeda-Alego*. „Od kilku już lat uwaga Europy zwróconą jest na *Mehmeda-Alego*, poddanego Porcy i Baszę, który korzystając z niepomysłnego położenia Sułtana *Mahmuda*, starał się uczynić siebie niepodległym, założyć państwo i ustalić je przy pomocy przemysłu Europejskiego. Sława o nim, rozniesioną została, przez Europejczyków różnych narodów, ciągnących swoje pożytki z jego pomyslnych lub nieszczęśliwych nowych urządzeń; z jego pożytecznych zamysłów lub przesądnych zamiarów. Gazety Francuzkie i Angielskie, wystawiały *Mehmeda-Alego* jako wskrzesiciela Państwa Faraonów, założyciela cywilizacji w Afryce, nowym światłem tożniejszej Arabii. Wszystko to jest nadzwyczaj przesadzonym. Duma i siła woli *Mehmeda-Alego*, rzeczywiście są bezprzykładne. — W przeciągu lat 20tu, panując w kraju, obfitującym we wszystko i będąc nieograniczonym jego rozkazodawcą, nie miał potrzeby prowadzić wojny; nigdzie nie doznawał żadnego oporu; podług woli mógł rozrządzać 5cią milionami funt. sterl. dochodu rocznego. — Korzystając z tego spokojnego czasu, urządził wojsko i flotę, które chociaż były, mniejsze w liczbie od wojska i floty Sułtana Turckiego, jednak daleko lepiej uformowane. — *Mehmed-Ali* otoczył się Europejczykami, szukającemi losu; doświadczył swych wojsk w Afryce, Arabii i Grecyi; tajemnie przygotował swą niepodległość. — Widząc nadzwyczajną użyteczność Europejskich urządzeń, potężny wpływ handlu i rękodziel, *Mehmed-Ali* powziął do nich podziwienie bez granic. — Nie znając prawdziwych zasad pomysłności narodu i życia przemysłowego, niezwłocznie pragnął on stworzyć nowy Egipt, — przemysłowy i handlowy, — i dla tego przyciągnął kupców z Europy. Lecząc, będąc choiwym zysku, jak każdy Basza, chciał sobie przywłaszczyć i korzyści spekulantów, dla tego dawał im znaczne summy, i stał się wierzycielem mnóstwa ludzi bez majątku i prawideł; którzy nie mieli nic do stracenia a którzy zatem w najnierozsądniejsze wdali się zamiary. Ukrył on swoje zmartwienie z niepomysłności i zaczął uciskać swych poddanych. Potrzebne mu były fabryki, i zakładał je, przymuszając w nich pracować dzieci i dorosłych, bez nadgrody za najlichsze utrzymanie. — Przemysł, utrzymywany podobnym sposobem, nie był pomyslny. Dawniejsze bogactwo Egiptu zawierało się w zbożu, i ten żyźny kraj, mógłby wy-

Ему нужны были фабрики и онъ заводилъ ихъ, насильно заставляя работать на нихъ дѣтей и взрослыхъ, безъ платы, за самое скудное содержаніе. — Промышленность, поддерживаемая подобнымъ образомъ, не могла имѣть успѣха. — Прежнее богатство Египта состояло въ хлѣбѣ, и эта плодородная страна могла бы производить много другихъ продуктовъ; но *Мегмедъ-Али* закупаетъ все для себя, а жители Египта не извлекаютъ изъ того ни какой прибыли. — Въ Европѣ всего этого не знаютъ; обманываясь наружнымъ видомъ, удивляются этому Преобразователю Египта, 60,000 обученныхъ солдатъ его, его флоту въ 30 линейныхъ кораблей, его арсеналамъ, типографіи, его Химическимъ лабораторіямъ и его школамъ. Но на это смотреть не съ надлежащей точки зрѣнія. Надобно самому посѣтить школы, которыя всѣми такъ расхваливаются, и тогда только можно узнать, на чемъ основано распространѣніе просвѣщенія, за которое Пашу Египетскаго превозносятъ такими похвалами. Я нашелъ тамъ довольно дурно составленную библіотеку. Типографіею завѣдуетъ молодой Арабъ, находившійся въ числѣ посланныхъ въ Европу воспитанниковъ. — Этотъ молодой человекъ, въ нашемъ присутствіи, самъ отлилъ шрифтъ, набралъ строку и напечаталъ ее. — Я входилъ также въ бумажно-прядильную фабрику, и присутствовалъ при различныхъ производствахъ на ней, начиная съ сортированія хлопчатой бумаги до набиванія красокъ и рисунковъ на матеріи. Тамъ есть машины, приводимыя въ движеніе лошадьми, и главный надзоръ надъ снарядами, сдѣланными по новѣйшимъ Европейскимъ образцамъ, порученъ Арабамъ и Туркамъ. — При нашемъ посѣщеніи чугунныхъ заводовъ, ковали якоря. На пушечномъ дворѣ увидѣли мы новозобрѣтенную машину для просверливанія вдругъ двухъ затравокъ. — Артиллерійскіе снаряды, ящики и проч. видѣнные нами въ цейггаузѣ, были сдѣланы въ новѣйшемъ видѣ и весьма хорошо. — Скорѣе можно было бы подумать, что находишься въ Музеемъ, въ которомъ собраны образчики Европейскихъ издѣлій, нежели въ дѣйствительномъ цейггаузѣ и на фабрикахъ. Но эти успѣхи въ промышленности не приносятъ никакой пользы народу, потому, что Паша присвоилъ себѣ исключительно всѣ выгоды отъ этихъ продуктовъ. — Дѣти, работающія на фабрикахъ, стада, дома, хлѣбъ, виноградники, — все принадлежитъ одному Пашѣ. — Александрійскій каналъ, прорытый безъ всякой платы за работу, стоилъ жизни 60,000 чел. Паша вывозитъ изъ Европы золотую и серебряную монету, изъ которой чеканитъ потомъ дурные пиастры, и подданные его принуждены принимать ихъ за цѣну, несравненно выше настоящаго ихъ достоинства. — Онъ назначаетъ своей монетѣ произвольную цѣнность и перемѣняетъ ее по прихоти. Таковъ этотъ человекъ, коего владычество простирается теперь отъ береговъ Нильскихъ до береговъ Евфрата; онъ самъ исчерпалъ всѣ источники богатства своей страны. Египетъ, имъ истощенный, пересталъ быть плодороднымъ. Будучи принужденъ увеличивать свои владѣнія, для того, чтобы имѣть возможность продлить свое Политическое бытіе, завоевалъ онъ Сирію, не изъ честолюбія, а по нуждѣ. — Обстоятельства благоприятствовали ему. Онъ окружилъ себя Французскими Офицерами, Французскими Инженерами; и не смотря на то, въ Египтѣ все та же скудость финансовъ, то же невѣрное и шаткое положеніе народа и Государства. — Блокада, наложенная на гавани *Мегмеда-Али* сильною морскою эскадрою, можетъ погубить его. (Снб. В.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, 11-го Октября.

Слышно о перемѣнѣ нашихъ Министровъ. Князь *Суццо* будто бы возвратится въ Петербургъ, какъ уполномоченный Министръ Греческаго Короля, а Графъ *Метаксасъ*, какъ чрезвычайный Посланникъ отправится въ Мадридъ. Сіи перемѣны приписываютъ предложеніямъ Лорда *Дургема*, сдѣланнымъ во время его пребыванія Графу *Армансбергу*.

— Правительство наше получило благопріятныя извѣстія о состояніи пограничныхъ странъ. Генералъ *Гордонъ* разсѣялъ около 500 Румелійскихъ мятежниковъ, а ихъ предводители *Маласково* и *Ятаѳонисъ* убиты.

— Вскорѣ послѣдуетъ учрежденіе придворнаго банка. Министръ Финансовъ *Трикуписъ* усердно симъ занимается. Стараются также о составленіи Государственнаго Совѣта изъ однихъ Грековъ. Король издалъ повелѣніе, чтобы въ Его гвардію принимали только тѣхъ воиновъ, кои служили въ послѣдней войнѣ. (D. P.)

ВИДНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 19 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кан. *Левъ Боровскій*.

давать wiele innych plodów; lecz *Mehmed Ali* zakupuje wszystko dla siebie, a mieszkańcy Egiptu nie mają ztąd żadnego zysku. — W Europie o niczem tém nie wiedzą; łudząc się powierzchownym widokiem, dziwią się temuż przetworzycielowi Egiptu, 60 tysięcy wyćwiczonego jego żołnierza, jego flocie z 30 wojennych okrętów, jego zbrojowniom, drukarni, jego chemicznym laboratorium, i jego szkołom. Lecz patrząc nie z należytego punktu. Samym potrzeba zwiedzić szkoły, które przez wszystkich tak są zachwalone, i wtenczas tylko można się dowiedzieć, na czém jest osnowane rozszerzenie oświecenia, za które takie głoszą pochwały dla Baszy Egiptyskiego. Znalazłem tam dosyć złe urządzone bibliotekę. Drukarnią zarządza młody Arab, z liczby posyłanych do Europy uczniów. — Młodzieniec ten, w naszej obecności, sam odlał pismo, ułożył litery, i wytłoczył. Wchodziłem także do fabryki przędzenia bawełny i znaydowałem się przy różnych na nie robotach, zaczynając od gatunkowania bawełny do nabijania farb i deseniów na materii. Są tam maszyny poruszane kołmi, a główny dozór narzędzi, podług najnowszych wzorów Europejskich zrobionych, poruczony jest Turkom i Arabom. Przy oglądaniu zakładów żelaznych, kuto wtenczas kotwice. W ludwisarni widzieliśmy nowo wynalezioną maszynę, do świdrowania razem dwóch zapaw. Narzędzia artyleryjskie, jaszczyki i t.p. któreśmy widzieli w zbrojowni, zrobione są podług najnowszych wzorów i bardzo dobre. Prędzey możnaby było pomyśleć, że się znajdujesz w muzeum, w którym zebrane są wzory europejskich wyrobów, aniżeli w rzeczywistej zbrojowni i fabryce. Lecz te dzieła przemysłu, nie przynoszą żadney korzyści dla narodu, dla tego, że Basza sobie jedynie przywłaszcza, wszystkie zyski z tych produktów. — Dzieci, pracujący na fabrykach, trzody, domy, winnice, zboże — wszystko to należy do samego Baszy. — Kanał Alexandryjski wykopany bez żadney opłaty za robotę, kosztował życia 60,000 ludzi. Basza wywozi z Europy złotą i srebrną monetę, z której potem nikczemne wybija piastry, a jego poddani przyjmować je powinni w cenie nierównie wyższej od rzeczywistej ich wartości. Samowolnie naznacza on wartość monety i odmienia ją podług upodobania. Takim jest ten człowiek, którego władztwo rozciąga się teraz od brzegów Nilu, do brzegów Eufratu; sam on wyczerpał wszystkie źródła swojego kraju. Egipt, przezeń wyniszczony, przestał być urodzajnym. Przymuszony będąc powiększyć swe Państwo, dla tego, ażeby mógł przedłużyć swój byt polityczny, podbił Syryę, nie z żądzy sławy, lecz z potrzeby. Okoliczności mu sprzyjały. Otoczył się Francuzkami Oficerami, Francuzkami Inżynierami; lecz pomimo o, w Egipcie, też same niedostatki finansowe, toż samo nie pewne i chwiejące się położenie narodu i Państwa. — Błokada, której doświadczają porty *Mehmeda-Alego*, od silney morskiej eskadry, może go zgubić. (G. S. P.)

ГРЕСУА.

Атены, dnia 11 Października.

Слыша о одмianie Ministrów naszych. Xiążę *Suzzo* ma wrócić do Petersburga, jako pełnomocny Minister Króla Greckiego, a Hrabia *Metaxas* ma się udać w szczególném posłannictwie do Madrytu. Odmiiany te przypisują przełożeniom, które Lord *Durham* w czasie pobytu swego miał podać Hrabieму *Armansebergu*.

— Rząd nasz odebrał pomyslnie wiadomości o stanie okolic pogranicznych. Jenerał *Gordon* rozproszył blisko 500 powstańców Rumelijskich, a przywódców ich *Malascovo* i *Yatajonis* trupem położył.

— Zamysł utworzenia banku nadwornego ma wkrótca przyjszć do skutku, czém Minister Skarbu *Trikupis* gorliwie się zajmuje. Pracują także nad urządzeniem Rady Stanu, złożoney z samych Greków. Król wydał rozkaz, aby w tworzącej się gwardyi jego, umieszczono takich tylko żołnierzy, którzy w ostatniej wojnie służyli. (G. C.)